

Handläggare
Catarina Nilsson
08-508 26 242**Till**
Trafiknämnden
2026-04-23

Motion om att trafiksäkra farliga övergångsställen med fokus på gångtrafikanter. Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Trafiknämnden beslutar om att omedelbart justera paragrafen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefSara Bergendorff
AvdelningschefJenny Carlsson
Enhetschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har mottagit remissen "Motion om att trafiksäkra farliga övergångsställen med fokus på gångtrafikanter" från kommunstyrelsen. Motionen är skriven av Sara Svanström (L). Författaren av motionen pekar på gångtrafikanternas utsatthet i trafiken och vill se att staden tar sitt ansvar genom att prioritera gångtrafikanternas säkerhet i trafikmiljön. Författaren av motionen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att staden gör en kartläggning av farliga övergångsställen enligt motionens avsikt.
2. Att staden sedan gör en prioritering av dessa övergångsställen som behöver åtgärdas
3. Att staden utifrån en åtgärdslista säkrar de farligaste övergångsställen

Precis som författaren av motionen belyser är fotgängarna stadens mest olycksdrabbade trafikantgrupp. Redan idag genomför kontoret många åtgärder för att minska antalet olyckor exempelvis sänkta hastigheter, ombyggnader av övergångsställen samt hastighets-säkring av olika passager.

Enligt stadens budget för 2026 ska ”Trafiknämnden stegvis kartlägga trafiksäkerhetsnivån vid samtliga passager (övergångsställen och cykelpassager) och utarbeta en handlingsplan baserat på olycksstatistik vid platserna. Vid genomförande av de kvarvarande hastighetsplanerna ska ambitionsnivån för trafiksäkerhetsåtgärder öka”. Motionens föreslagna åtgärder har stora likheter med budgetuppdragets innehåll. Trafikkontoret kommer utifrån budgetuppdraget fortsätta sitt redan omfattande arbete med att på ett genomtänkt och strukturerat sätt åtgärda stadens övergångsställen utifrån ökad tillgänglighet, säkerhet och trygghet. Kontoret anser att de i motionen föreslagna åtgärderna därigenom också är beaktade.

Bakgrund

Trafikkontoret har mottagit remissen "Motion om att trafiksäkra farliga övergångsställen med fokus på gångtrafikanter" från kommunstyrelsen. Motionen är skriven av Sara Svanström (L).

Författaren av motionen pekar på gångtrafikanternas utsatthet i trafiken och lyfter framförallt riskerna för personer med funktionsnedsättning. Vidare framgår att Liberalerna anser att Stockholm måste prioritera insatser för att göra stadens övergångsställen säkra för alla trafikanter, med särskilt fokus på gångtrafikanter och personer med funktionsnedsättningar. Liberalerna vill se att staden tar sitt fulla ansvar genom att omedelbart trappa upp arbetet med att trafiksäkra farliga övergångsställen och prioriterar gångtrafikanternas säkerhet i trafikmiljön. Författaren av motionen föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

1. Att staden gör en kartläggning av farliga övergångsställen enligt motionens avsikt.
2. Att staden sedan gör en prioritering av dessa övergångsställen som behöver åtgärdas
3. Att staden utifrån en åtgärdslista säkrar de farligaste övergångsställen

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Precis som författaren av motionen belyser är fotgängarna stadens mest olycksdrabbade trafikantgrupp. Många av de allvarligaste olyckorna drabbar också stadens äldre. Under 2025 skadades flest fotgängare i en singelolycka (fallolycka). Singelolyckorna stod för 88 procent av alla skadade fotgängare och 90 procent av de allvarligt skadade fotgängarna.

För att minska antalet fotgängare som skadas i en singelolycka är god kvalitet på drift och underhåll viktigt. För att minska antalet singelolyckor där en fotgängare snubblat är det också viktigt med exempelvis väl kontrastmarkerade nivåskillnader samt sänkta trottoarkanter där så behövs. Arbetet med att motverka fallolyckor pågår också inom ramen för socialstyrelsens och regionernas förebyggande folkhälsoarbete. Fysisk träning, bra matvanor samt användning av broddar är andra exempel på åtgärder som kan minska fallrisken.

Stadens typritning för övergångsställe har en väl fungerande utformning som tar hänsyn till både de behov som personer med synnedsättning har i form av kant mot gatan och kontrastmarkering samt de behov som personer med rörelsenedsättning har i form av sänkt kantsten. Stadens typritning för övergångsställe har funnits sedan 1998 och är idag en väl inarbetad utformning i stadens projekt. Utformningen togs fram i samverkan med olika funktionshinderorganisationer.

Fotgängarna är också den mest olycksdrabbade trafikantgruppen vid dödsolyckor. Av de 65 personer som omkommit i Stockholms-trafiken under de senaste tio åren var 26 personer fotgängare. Tio av olyckorna har inträffat vid ett övergångsställe och drygt hälften av de omkomna var över 65 år.

Stadens lokalgator har sedan 2005 en hastighetsbegränsning på 30 km/h. Sedan 2012 har trafikkontoret även genomfört en översyn av hastighetsgränserna på stadens huvudgator. Hastighetsändringarna påbörjades 2016 och genomförs etappvis i alla stadsdelar. Arbetet beräknas vara klart 2027. Översynen av hastighetsgränserna har till stora delar handlat om sänkta hastighetsgränser. I samband med de ändrade hastighetsgränserna har kontoret också genomfört ett stort antal trafiksäkerhetsåtgärder. Åtgärderna har till stor del varit hastighetsdämpande åtgärder vid övergångsställen som exempelvis

fartgupp eller upphöjda övergångsställen. Några av urvalskriterierna för åtgärd har varit dålig hastighetsefterlevnad, olycksdrabbad plats samt plats där många barn rör sig. Hittills har omkring 370 platser byggts om inom hastighetsplanens arbete. Lägre hastigheter och hastighetssäkrade passager innebär minskad risk för olyckor men också minskad risk för allvarliga olyckor, då krockvåldet är lägre, om en olycka ändå inträffar. Lägre hastigheter innebär också mindre buller och mer trygga trafikmiljöer. Trygga och säkra trafikmiljöer är avgörande för ökad självständighet för barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Hastighetsdämpande åtgärder vid övergångsställen och andra passager genomförs också i stor utsträckning inom trafikkontorets utbyggnad av bättre gång- och cykelinfrastruktur. Trafikkontoret har också ett sedan flera år tillbaka omfattande arbete med trafikmiljön runt stadens skolor. Förutom att det är en hastighetsbegränsning på 30 km/h dygnet runt vid stadens alla skolor har kontoret också genomfört många hastighetsdämpande åtgärder vid övergångsställen och andra passager. Även gång- och cykelinfrastrukturen har i många fall förbättrats runt stadens skolor. Under senare år har ytterligare projekt genomförts där biltrafiken minskats i allt större grad utanför skolorna.

Enligt stadens budget för 2026 ska ”Trafiknämnden stegvis kartlägga trafiksäkerhetsnivån vid samtliga passager (övergångsställen och cykelpassager) och utarbeta en handlingsplan baserat på olycksstatistik vid platserna. Vid genomförande av de kvarvarande hastighetsplanerna ska ambitionsnivån för trafiksäkerhetsåtgärder öka”. Motionens föreslagna åtgärder har stora likheter med budgetuppdragets innehåll.

Trafikkontoret kommer utifrån budgetuppdraget fortsätta sitt redan omfattande arbete med att på ett genomtänkt och strukturerat sätt åtgärda stadens övergångsställen utifrån ökad tillgänglighet, säkerhet och trygghet. Kontoret anser att de i motionen föreslagna åtgärderna därigenom också är beaktade.

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 242
Växel 08-508 27 200
catarina.nilsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm

Slut

Bilagor

1. Motion av Sara Svanström (L) om att trafiksäkra farliga övergångsställen med fokus på gångtrafikanter

Trafikkontoret
Trafikplanering

Fleminggatan 4
Box 8311
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 26 242
Växel 08-508 27 200
catarina.nilsson@stockholm.se
trafikkontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
start.stockholm